

БӨЛІМ: UNIVER / ATY / СТУДЕНТ

Кәмелетке толмағандарды қызметке салу (ҚР медициналық қылмыстық құқық бұзушылықтар кодексінің 135-бабы)

ЖАРИЯЛАНДЫ
22.11.2025СІЛТЕМЕ
https://bilimger.kz/184038/

ӘӨЖ 504.3

Бахтыбеков Арнұр

Алматы технологиялық университеті

Фармацевтикалық Өндіріс Технологиясы 1 курс студенті

Алматы қаласы

Жумабаева Куралай Жумабаевна

Алматы технологиялық университеті

Әлеуметтік гуманитарлық пәндер кафедрасының ассистент профессоры,

заң ғылымдарының кандидаты

АНОТАЦИЯ — 135-БАП (ҚР БЮДЖЕТ КОДЕКСІ):

135-бап мемлекеттік қаржы статистикасы жөніндегі есепке қатысты. Бұл есеп бюджет процесі үшін, талдамалық және халықаралық салыстыру мақсатында мемлекеттік қаржының жай-күйі туралы мәліметтерді береді. Есеп мемлекеттік басқару секторына, мемлекеттік сектор мен оның кіші секторларына бөлініп жасалады, халықаралық стандарттар мен Қазақстанның статистика саласындағы заңнамасына сәйкес. Бұл есепті орталық уәкілетті орган құрастырады, ал уәкілетті мемлекеттік органдар ақпарат беру мен өзара әрекеттесу тәртібін бекітеді. Есеп қаржы жылдың қорытындысы бойынша жасалады және жарияланады.

КІРІСПЕ

Қазақстан қоғамында балалардың құқықтарын қорғау — мемлекеттің басты міндеттерінің бірі. Әлемдік деңгейде кәмелетке толмағандарды саудаға салу мәселесі

күрделі әлеуметтік және құқықтық проблема болып отыр. Қазақстан Республикасы да бұл мәселеге қарсы күрес жүргізу мақсатында қылмыстық заңнамада арнайы нормаларды бекіткен. Солардың бірі — ҚР Қылмыстық кодексінің 135-бабы, ол кәмелетке толмағандарды саудаға салу әрекеттерін қылмыс ретінде қарастырады. Бұл бап қоғамдағы ең осал топты — балаларды қорғауға бағытталған

Негізгі бөлім

135-баптың мазмұны: ҚР ҚК-нің 135-бабы бойынша кәмелетке толмағандарды сату, сатып алу, жалға беру, басқа тұлғаға беру немесе осыған байланысты делдалдық жасау қылмыстық құқық бұзушылық болып табылады. Бұл бапта негізгі санкциялар, қылмыстың ауырлататын мән-жайлары және жауапкершілік түрлері көрсетілген. Қоғамдық қауіптілігі: Кәмелетке толмағандарды саудаға салу – баланың өмірі мен денсаулығына, психологиялық дамуына, адамгершілік құқығына зор қауіп төндіреді. Мұндай әрекеттер балаларды еңбектік, жыныстық немесе қылмыстық мақсаттарда пайдалануға алып келуі мүмкін. Алдын алу жолдары: әлеуметтік қолдауды күшейту; құқық қорғау органдарының жұмысын жетілдіру; халық арасында құқықтық мәдениетті арттыру; кәмелетке толмағандарға қатысты қылмыстарды ерте анықтау

ҚОРЫТЫНДЫ

ҚР Қылмыстық кодексінің 135-бабы – балаларды түрлі қылмыстық әрекеттерден қорғауды көздейтін маңызды құқықтық норма. Бұл баптың орындалуы кәмелетке толмағандардың қауіпсіздігін арттырып, олардың құқықтарын қорғауға мүмкіндік береді

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі. – Астана, 2014.
2. ҚР «Кәмелетке толмағандардың құқықтарын қорғау туралы» заңдары.
3. ҚР Бас прокуратурасы материалдары.
4. UNICEF зерттеулері

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.